

Zaawansowane narzędzia modelowe w praktyce zarządzania strategicznego JST

Maciej Bukowski

26 czerwca 2008

Temat i plan prezentacji

Temat i plan prezentacji

Na czym chciałbym się skupić?

Temat i plan prezentacji

Na czym chciałbym się skupić?

- 1 Na jakości polityki społeczno-gospodarczej w skali krajowej, regionalnej i lokalnej
- 2 Na narzędziach modelowych, które mogłyby ją podnieść, a o których istnieniu często nie wiemy.

Temat i plan prezentacji

Na czym chciałbym się skupić?

- 1 Na jakości polityki społeczno-gospodarczej w skali krajowej, regionalnej i lokalnej
- 2 Na narzędziach modelowych, które mogłyby ją podnieść, a o których istnieniu często nie wiemy.

O czym nie będę mówił?

Temat i plan prezentacji

Na czym chciałbym się skupić?

- 1 Na jakości polityki społeczno-gospodarczej w skali krajowej, regionalnej i lokalnej
- 2 Na narzędziach modelowych, które mogłyby ją podnieść, a o których istnieniu często nie wiemy.

O czym nie będę mówił?

- 1 O internecie, komputerach, systemach informatycznych,
- 2 O e-administracji, e-zdrowiu, e-edukacji.

Temat i plan prezentacji

- 1 Kilka słów o IBS,
- 2 Strategiczne dylematy JST,
- 3 W czym mogą pomóc narzędzia modelowe?
- 4 Przykłady z praktyki,
- 5 Podsumowanie

Instytut Badań Strukturalnych

Instytut Badań Strukturalnych

- 1 Jesteśmy **niezależnym instytutem naukowym**/think tankiem,

Instytut Badań Strukturalnych

- 1 Jesteśmy **niezależnym instytutem naukowym**/think tankiem,
- 2 Nasz **cel** to: **rozwój wiedzy** ekonomicznej, informatycznej i społecznej oraz wspieranie umiejętności jej **praktycznego stosowania** na szczeblu centralnym, **regionalnym** i **lokalnym**,

Instytut Badań Strukturalnych

- ❶ Jesteśmy **niezależnym instytutem naukowym**/think tankiem,
- ❷ Nasz **cel** to: **rozwój wiedzy** ekonomicznej, informatycznej i społecznej oraz wspieranie umiejętności jej **praktycznego stosowania** na szczeblu centralnym, **regionalnym** i **lokalnym**,
- ❸ Prowadzimy analizy i **dostarczamy narzędzia** dla:
 - **organizacji międzynarodowych** (Bank Światowy, ILO, OECD)
 - **urzędów centralnych** (m.in. MPiPS, MG, MRR, NBP),
 - **samorządów** (m.in. miasto st. Warszawa, EFS, EQUAL)
 - **firm, agencji, stowarzyszeń** (m.in. PAIIZ, KPP, PIU)

Instytut Badań Strukturalnych

- ❶ Jesteśmy **niezależnym instytutem naukowym**/think tankiem,
- ❷ Nasz **cel** to: **rozwój wiedzy** ekonomicznej, informatycznej i społecznej oraz wspieranie umiejętności jej **praktycznego stosowania** na szczeblu centralnym, **regionalnym** i **lokalnym**,
- ❸ Prowadzimy analizy i **dostarczamy narzędzia** dla:
 - **organizacji międzynarodowych** (Bank Światowy, ILO, OECD)
 - **urzędów centralnych** (m.in. MPiPS, MG, MRR, NBP),
 - **samorządów** (m.in. miasto st. Warszawa, EFS, EQUAL)
 - **firm, agencji, stowarzyszeń** (m.in. PAIIZ, KPP, PIU)
- ❹ Jednym z filarów naszej działalności jest **Program Modelowania Strukturalnego** w ramach którego tworzymy **aplikowalne narzędzia prognostyczne i analityczne** dla sektora publicznego.

Strategiczne dylematy JST

Jakiego typu **rozstrzygnięć** oczekujemy od samorządów?

Strategiczne dylematy JST

Jakiego typu **rozstrzygnięć** oczekujemy od samorządów?

- 1 Ile inwestować w **rozwój** a ile w **standard życia**? Jakie są **konsekwencje** tego wyboru?

Strategiczne dylematy JST

Jakiego typu **rozstrzygnięć** oczekujemy od samorządów?

- 1 Ile inwestować w **rozwój** a ile w **standard życia**? Jakie są **konsekwencje** tego wyboru?
- 2 Jak kształtować **programy pomocy bezrobotnym** by skutecznie poprawiać sytuację na lokalnym rynku pracy?

Strategiczne dylematy JST

Jakiego typu **rozstrzygnięć** oczekujemy od samorządów?

- 1 Ile inwestować w **rozwój** a ile w **standard życia**? Jakie są **konsekwencje** tego wyboru?
- 2 Jak kształtować **programy pomocy bezrobotnym** by skutecznie poprawiać sytuację na lokalnym rynku pracy?
- 3 Które **problemy społeczne** są na naszym terenie najważniejsze i gdzie one występują? Czy można podnieść skuteczność **integracji społecznej**?

Strategiczne dylematy JST

Jakiego typu **rozstrzygnięć** oczekujemy od samorządów?

- 1 Ile inwestować w **rozwój** a ile w **standard życia**? Jakie są **konsekwencje** tego wyboru?
- 2 Jak kształtować **programy pomocy bezrobotnym** by skutecznie poprawiać sytuację na lokalnym rynku pracy?
- 3 Które **problemy społeczne** są na naszym terenie najważniejsze i gdzie one występują? Czy można podnieść skuteczność **integracji społecznej**?
- 4 Czy w naszym mieście powinniśmy więcej **wydawać** na **szkoły** czy na **przedszkola**? Co dzięki temu zyskamy?

Strategiczne dylematy JST

Na jakie trudności napotykają JST mierząc się z wyborem strategicznym?

Strategiczne dylematy JST

Na jakie trudności napotykają JST mierząc się z wyborem strategicznym?

- 1 Niska aktualność i niekompletność danych, ich niewielki stopień przetworzenia oraz ograniczona w praktyce dostępność,

Strategiczne dylematy JST

Na jakie trudności napotykają JST mierząc się z wyborem strategicznym?

- 1 Niska aktualność i niekompletność danych, ich niewielki stopień przetworzenia oraz ograniczona w praktyce dostępność,
- 2 Niemożność dokonania szacunku ex-ante oraz oceny ex-post podejmowanych działań na lokalną gospodarkę i rynek pracy.

Informatyczne narzędzia modelowe

Jakie narzędzia mogą skutecznie wspomóc (samo)rzędy w ich wyborach?

Informatyczne narzędzia modelowe

Jakie narzędzia mogą skutecznie wspomóc (samo)rzędy w ich wyborach?

- 1 Modele statystyczne pomagające w uzupełnianiu brakujących informacji o gospodarce lokalnej,

Informatyczne narzędzia modelowe

Jakie narzędzia mogą skutecznie wspomóc (samo)rządy w ich wyborach?

- ❶ Modele statystyczne pomagające w uzupełnianiu brakujących informacji o gospodarce lokalnej,
- ❷ Strukturalne modele gospodarki (światowej, krajowej, regionalnej, lokalnej) opisujące zachowanie i wzajemne oddziaływanie na siebie
 - gospodarstw domowych (różnych typów),
 - firm (różnych branż i sektorów),
 - władzy publicznej (centralnej, regionalnej, lokalnej).

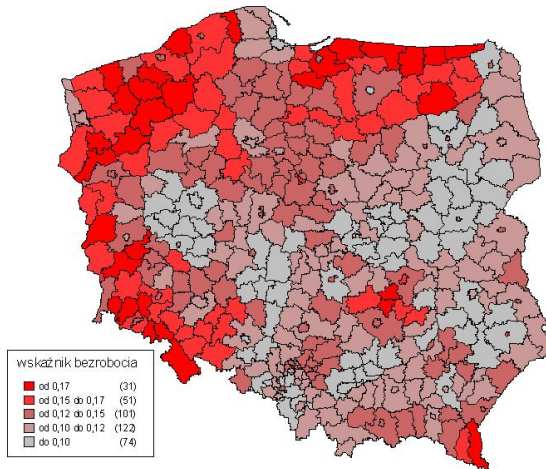
Przykład - imputacja danych powiatowych metodą SAE

Problem do rozwiązania

Dane GUS, wyniki badań ankietowych itp. są często reprezentatywne tylko dla województw i całego kraju. Wewnętrzne zróżnicowanie regionów jest jednak bardzo duże. Uniemożliwia to dokonanie oceny skali różnych zjawisk społeczno-gospodarczych na poziomie lokalnym.

- Rozwiązanie: statystyka małych obszarów zaaplikowana do interesujących nas wskaźników, które następnie są prezentowane w odpowiedniej elektronicznej hurtowni danych.

Zastosowanie - lokalna stopa bezrobocia BAEL

Przykład - model lokalnego rynku pracy

Problem do rozwiązania

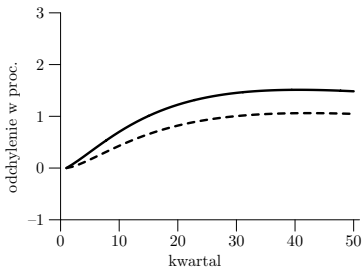
Sytuacja gospodarcza regionu zależy od szeregu **czynników wewnętrznych i zewnętrznych**. Jak ocenić, które z nich **są ważne**, a które nie? Jakie wysiłki należy podejmować, a z których można zrezygnować? Jak **decyzje rządu** centralnego wpłyną na nasz region?

- Rozwiązanie: Budowa **strukturalnego modelu gospodarki** regionalnej/lokalnej i jego implementacja w formie łatwego w obsłudze **programu komputerowego**.

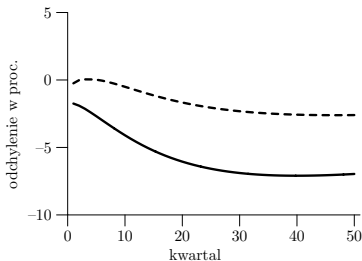
Przykład - model lokalnego rynku pracy

ELASTMOD													
Plik Edycja Symulacja Pomoc													
Wartości bezwzględne Pozomy													
Regiony razem	Zmienne	Jednostka	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Zmienne podstawowe	Produkt	mln. PLN	-	21355	20428	21024	22772	23975	25296	27483	30129	32021	33677
Agregaty	Konsumpcja prywatna	mln. PLN	-	-	-	-	-	-	13758	15294	17229	18840	20186
Agregaty na mieszkańca	Konsumpcja publiczna	mln. PLN	-	-	-	-	-	-	5059	5497	6026	6404	6735
Sektory	Eksport poza region	mln. PLN	-	-	-	-	-	-	11095	11899	12673	13329	14089
Ogółem	Import spoza regionu	mln. PLN	-	-	-	-	-	-	11095	11899	12673	13329	14089
Przemysł	Inwestycje	mln. PLN	-	-	-	-	-	-	6479	6693	6874	6776	6755
Usługi	Pracujący	osoby	-	587573	598888	555449	544856	572539	570458	575374	596701	601926	596652
Rolnictwo	Przeciętne wynagrodzenie	PLN	-	-	1968	2033	2107	2187	2273	2485	2695	2871	3037
Gospodarstwa	Realna stopa procentowa	pkt. proc.	-	10.00	5.000	3.750	4.000	4.000	8.624	8.091	7.457	6.752	6.295
ogółem	Wskaźnik aktywności	-	-	58.79	59.61	57.00	55.54	56.53	55.41	54.30	54.78	54.94	54.69
wg wieku	Wskaźnik zatrudnienia	-	-	47.57	47.41	45.63	44.50	45.38	46.18	46.24	47.41	47.38	46.63
wg płci	Stopa bezrobocia	-	-	19.08	20.47	19.95	19.86	19.72	16.43	14.52	13.26	13.57	14.48
Populacja	Inflacja	proc	10.10	5.500	1.900	0.800	3.500	2.100	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
ogółem													
wg wieku													
wg płci													
Rynek pracy													
Zmienne podstawowe													
Pracujący wg form zatrudnienia													
Wskaźniki													
Średnia płaca brutto													
Region ostrołęcko-siedlecki													
Region radomski													
Powiat pułtowski													
Powiat garwoliński													
Powiat radomski z m. Radom													
Zmienne egzogeniczne													
Regiony razem													
Region ostrołęcko-siedlecki													
Region radomski													
Powiat pułtowski													
Powiat garwoliński													
Powiat radomski z m. Radom													

Zastosowanie - ocena alternatywnych interwencji

Zatrudnienie

Bezrobocie

- Okres dobrej koniunktury
- Lepsza polityka - linia ciągła
- Gorsza polityka - linia przerywana

Podsumowanie

- 1 Dylematy polityki JST to często dylematy o **charakterze strategicznym** - konsekwencje dobrych lub złych decyzji trwają latami,
- 2 Warto by kluczowe decyzje podejmować rozważnie na bazie **rzetelnych informacji** i po sporządzeniu **ocen ex-ante** wpływu danej interwencji na lokalną gospodarkę i rynek pracy
- 3 W praktyce potrzeba ta napotyka na (z pozoru) trudne do przekroczenia bariery
 - **brak wiarygodnych danych** na szczeblu lokalnym,
 - **niedysponowanie narzędziami** do ilościowej oceny polityki społeczno-gospodarczej w regionie.
- 4 Przeszkody te są jednak do **usunięcia**, o ile wyposażymy władze publiczne w odpowiednie informatyczne **narzędzia modelowe**.

Dziękuję za uwagę

www.ibs.org.pl